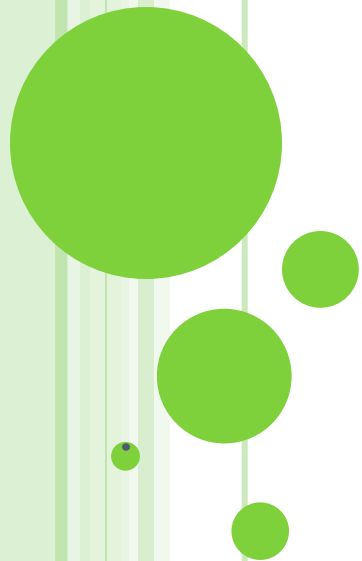

НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ СПІЛКУВАННЯ

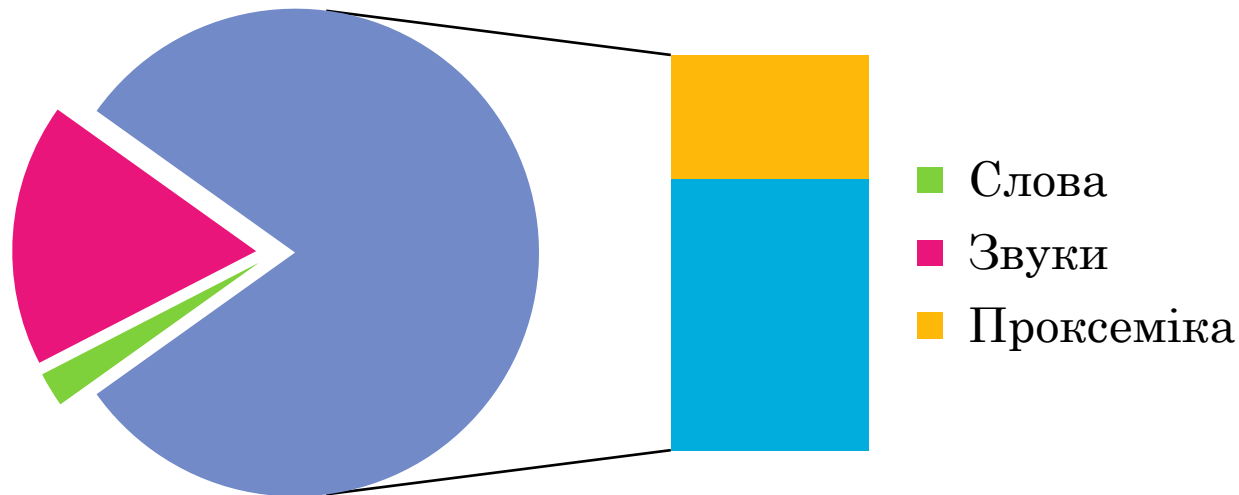

СПІЛКУВАННЯ ВІДБУВАЄТЬСЯ НЕ ЛИШЕ ЧЕРЕЗ МОВЛЕННЯ. ОБСІН ІНФОРМАЦІЄЮ ВІДБУВАЄТЬСЯ Й ЗА ДОПОМОГОЮ НЕСЛОВЕСНИХ (НЕВЕРБАЛЬНИХ) ЗАСОБІВ – МІМІКИ, ЖЕСТІВ, ПОСТАВИ, ОДЯГУ, ЗАЧІСОК, ЗАПАХІВ, НАВІТЬ ПРЕДМЕТІВ, ЯКІ ЇХ ОТОЧУЮТЬ.

НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ СПІЛКУВАННЯ – ЦЕ СИСТЕМА НЕМОВНИХ ЗНАКІВ, ЩО СЛУГУЮТЬ ЗАСОБАМИ ДЛЯ ОБМІНУ ІНФОРМАЦІЄЮ МІЖ ЛЮДЬМИ.

- А. Піз стверджує, що за допомоги слів передається лише 7% інформації, звуковими засобами – 38%, мімікою, жестами, позою – 55%. Вважають, що словесними засобами передається чиста інформація, а невербальними – ставлення до партнера. Добре вміти розуміти невербальні сигнали співрозмовника, тому що вони спонтанні, несвідомі і щирі.

МІМІКА – ЦЕ ЕКСПРЕСИВНІ РУХИ М'ЯЗИВ ОБЛИЧЧЯ, ЩО ВИРАЖАЮТЬ ПСИХІЧНИЙ СТАН, ПОЧУТТЯ, НАСТРІЙ ЛЮДИНИ В ПЕВНИЙ МОМЕНТ ЧАСУ.

○ Міміка представляє 6 основних емоційних станів: гнів, радість, страх, страждання, подив і презирство. Напр.у гніві: рот відкритий, кутики губ опущені, очі відкриті або звужені, очі блищать, брови зсунуті до перенісся, зовнішні кутики брів підняті ввєрх, вертикальні складки на чолі і переніссі, обличчя рухоме.

○ З мімікою тісно пов'язаний погляд: діловий (спрямований у трикутник, вершиною якого є точка посередині чола, а основою – лінія між очима), світський (нижче лінії очей) та інтимний (між очима і грудьми).

ЖЕСТИ – ЦЕ ВИРАЖАЛЬНІ РУХИ РУК, ЩО ПЕРЕДАЮТЬ ВНУТРІШНІЙ СТАН ЛЮДИНИ.

- Види жестів: ритмічні, емоційні, вказівні, зображувальні, жести-символи.

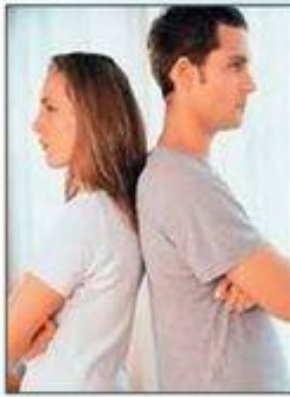

ПОЗА – ЦЕ МИМОВІЛЬНА АБО ЗУМИСНА ПОСТАВА ТІЛА ЛЮДИНИ. ПОЗА БУВАЄ ЗАКРИТА (СПРЯМОВАНА ДО СПІВРОЗМОВНИКА) Й ВІДКРИТА (ВІДВЕРТАЄМОСЬ ВІД СПІВРОЗМОВНИКА, КОЛИ НЕ ХОЧЕМО СПІЛКУВАТИСЯ).

поза

О чем "говорят" позы?

Человек ОК
 Мужчина жест позирует и улыбается. Поза широкая, руки свободны. Человек просто правит, что у него все хорошо. У него все ОК, даже тогда, когда случаются неприятности. С ним происходит добро.

Оптимизм
 Постоянно приподнятое настроение. Беспрекословное веселье, энтузиастический тонус. Человек часто улыбается, активно позитивизирует. Характерная черта – это повышенное доверие к себе.

Лидерство
 Жест указывает впереди, желание руководить. Это проявляется во всем, такой человек может делать себе маленькие указания, например «сидишь тут», уточнить детали при заказе еды и другие мелочи. Если эти

Владею территорией
 Человек, что приходит на ужин всегда на ногу – «наособище» сидит. Люди в таком состоянии могут «завалить» весь диван, развалившись на нем не столько удобно, сколько широко. Лишь обхватить стол, держать

Надо принять решение через силу
 Внутренний конфликт, попытка найти компромисс с самим собой при отражении на лице и поведении. Лицо это не рваное, кровь приливает к голове, руки бес время прижимаются ко лбу и

Доволен
 Чувственное удовольствие, прилив бодрости и активности. Нога на ногу, довольная улыбка, руки за голову. Он доволен, что принял верное решение. И возможно – сделал ли он месячный проект, или же

Призыв к компромиссу
 Корпус наклонен к тебе, руки могут касаться тебя или указывать в твою сторону, лицо доброжелательное. Человек знает, что в такой позе он весьма убедителен. Перед тобой отличней перспектива и

Показываю лучшее в себе
 Он идет из кожи вон, чтобы показать себя в максимально выгодном свете. Главное, чтобы желание приукрасить реальность не превращало доводы в лжи. А то возможны последствия.

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Розкриті руки долоньями вгору

Щирість, відкритість

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Розстебнутий піджак (або знімається)

Відкритість, дружнє ставлення

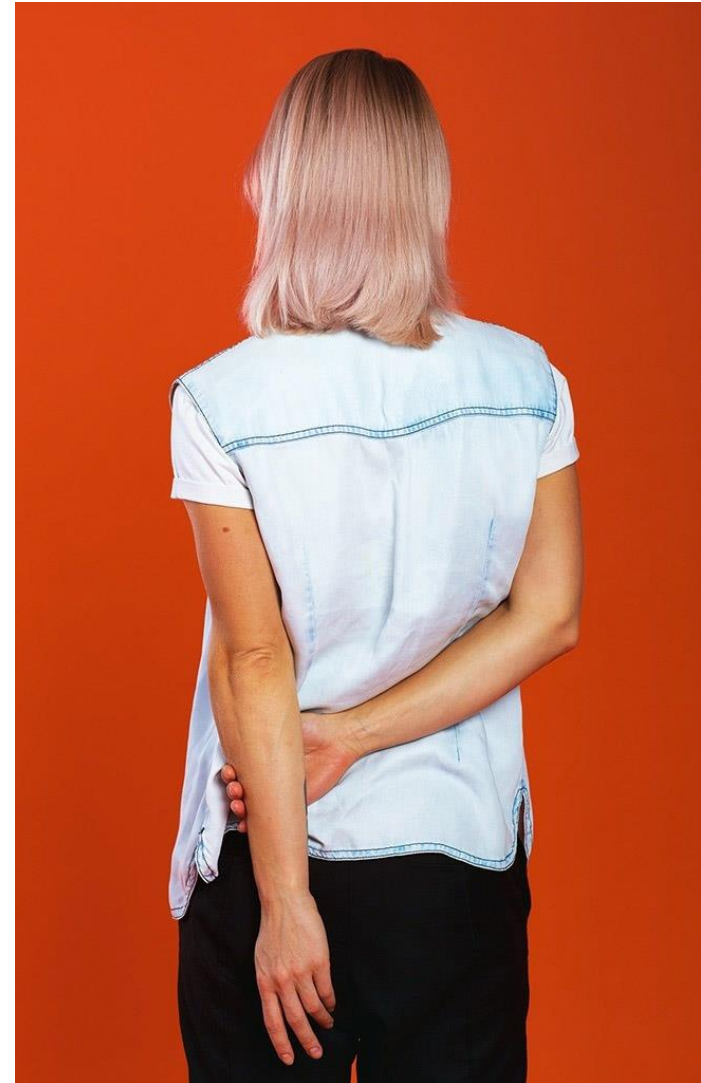

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Руки заховані (за спину, в кишені)

Почуття власної провини або напружене сприйняття ситуації

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Руки схрещені на грудях

Захист, оборона

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Кулаки стиснуті (або пальці вчепилися в який-небудь предмет так, що побіліли суглоби)

Захист, оборона

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Людина сидить на краєчку стільця, схилившись вперед, голова злегка нахилена і спирається на руку

Зацікавленість

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Голова злегка нахилена набік

Мал. 2 Зацікавлене положення голови

Якщо вам часто доводиться виступати перед аудиторією, ви часто можете спостерігати, як всі люди в залі можуть сидіти з опущеними вниз головами, викладачі зазвичай перед тим, як почати свій виступ, роблять що-небудь для підвищення зацікавленості аудиторії.

Якщо голова нахилена вниз, це говорить про те, що відношення людини негативне, і навіть осуджуюче (мал. 3). Низький нахил голови зазвичай супроводжується поряд жестів критичної оцінки до тих пір, поки ви не примусите людини підняти голову або нахилити її набік, у вас будуть проблеми спілкування з цією людиною.

Мал. 3 Негативне положення

Уважне слухання

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Людина спирається підборіддям на долоню, вказівний палець уздовж щоки, інші пальці нижче рота

Критична оцінка

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Почісування підборіддя (нерідко супроводжується легким прищуриванием очей)

Обдумування рішення

Рис. 63. Сочетание двух жестов - постукивание и прищуривание - решение.

Рис. 64. Сочетание трех жестов - оценка, принятие решения и угроза скрыта.

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Людина ходить по кімнаті

Обдумування
важкого рішення

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Людина прикриває рот рукою під час свого висловлювання

Обман

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Ноги або все тіло людини звернені до виходу

Бажання піти

Рис. 77. Жінчина виражає своє невдоволення.

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Рука людини знаходиться в кишені, великий палець зовні

Перевага, впевненість

ЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ЖЕСТІВ І ПОЗ

- Погляд у сторону від вас

Підозра, сумнів

ХОДА ЛЮДИНИ – ЦЕ СТИЛЬ ПЕРЕСУВАННЯ. ХОДА
ВАЖКА – ЛЮДИНА ГНІВАЄТЬСЯ, ЛЕГКА – РАДІЄ,
В'ЯЛА – СТРАЖДАЄ, З НАЙБІЛЬШОЮ ДОВЖИНОЮ
КРОКУ – ГОРДА.

РИТОМІКО-ІНТОНАЦІЙНІ НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ:
ІНТОНАЦІЯ, ГУЧНІСТЬ, ТЕМП, ТЕМБР. ВИСОКИЙ
ГОЛОС – РАДІСТЬ І НЕДОВІРА, А ТАКОЖ ГНІВ І
СТАРХ, М'ЯКИЙ ПРИГЛУШЕНИЙ ГОЛОС – ГОРЕ,
СУМ, ВТОМА.

ДИСТАНЦІЯ МІЖ УЧАСНИКАМИ СПІЛКУВАННЯ: ІНТИМНА – 0-45 см (з рідними, коханими); ОСОБИСТА – 45-120 см (під час зустрічей, на вечірках, у м. кулуарах конференцій); СОЦІАЛЬНА – 120-400 см (з малознайомими людьми); ГРОМАДСЬКА – 400 – 750 см (виступ лектора перед аудиторією).

- Невербальні компоненти відіграють важливу роль у спілкуванні, впливають на його результат. Несучи значну частину комунікативної інформації, вони можуть сприяти, перешкоджати або навіть унеможливити міжособистісне спілкування.

*Дякую за
увагу!*

